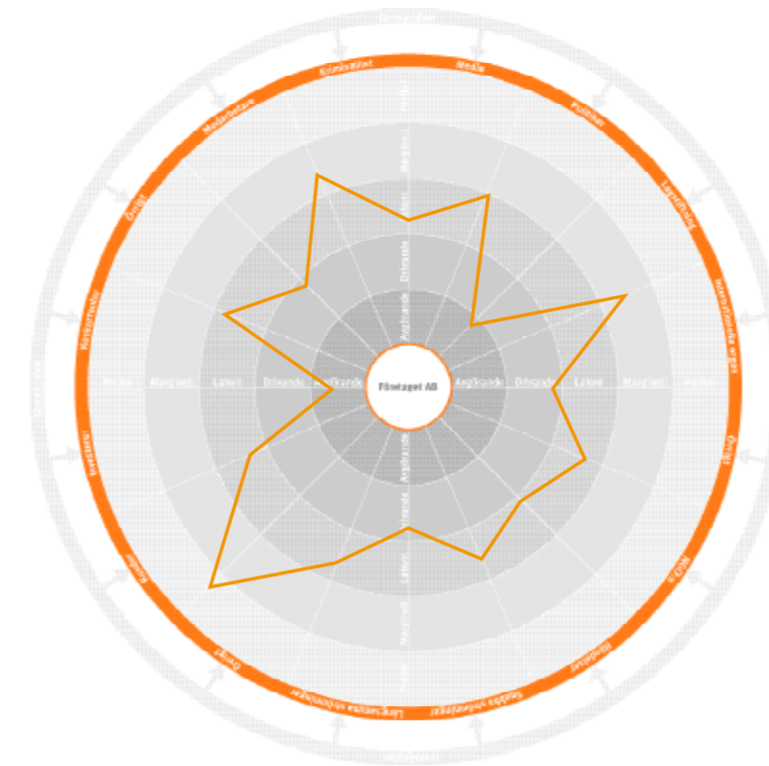

navigator

Visualisering av kritiska punkter

För att kunna presentera och diskutera kring de kritiska punkter som identifierats använder vi ofta "rosen". Vid kontinuerlig användning visar detta verktyg också på förändringar över tiden. Ett antal parametrar sätts upp i cirkelns ytterkant och värderas sedan på en skala där det högsta trycket finns närmast cirkelns mitt.

Konsten att se – in i framtiden

Sedan tidernas begynnelse har vi fascinerats av framtiden – vad kommer att hända? Hur kommer dessa händelser att påverka oss? Vad kan jag göra för att vara förberedd? Och metoderna att se in i framtiden har varit många och mycket uppfinningsrika. De flesta moderna människor har dock gett upp hoppet vad gäller både astrologi, kristallkulor och andliga vägledare.

Det längsta vi kan sträcka oss till idag är att se möjligheten att i stora drag förutspå en sannolik utveckling, baserad på vad vi ser i backspegeln och de strömningar som ett målmedvetet observerande av nutiden visar oss. Och vi kallar det för omvärldsanalys och omvärldsbevakning.

Att finna mönster i en salig röra

Att betrakta omvärlden ger ofta en känsla av kaos. Det händer en väldig massa olika saker hela tiden och man vet att överraskningar väntar runt snart sagt varje hörn. När man står mitt i händelserna kan det kännas som att åka spöktåg på tivoli – hela tiden dyker det upp nya fula monster och skramlande skelett, och man är aldrig förberedd. Men om man skaffar sig kunskap om hur spöktåg brukar byggas upp, pratar med några som åkt tidigare och kanske till och med ser ritningen, skulle upplevelsen vara en helt annan. En del av tjusningen med att åka spöktåg skulle förvisso försvinna, men överförd till arbetslivet skulle kunskapen onekligen kännas som en stor tillgång.

Hur går det till?

Navigator har arbetat med omvärldsanalys och -bevakning sedan 1997, i samarbete med ett antal uppdragsgivare. Ett sådant arbete startar vanligtvis med att vi klarlägger uppdragsgivarens självbild – hur man uppfattar sig själv, vad man bedömer som viktigt eller oviktigt, hur man ser på sin närmiljö och sina relationer till omvärlden och så vidare. Rent konkret sker det genom intervjuer och en del skrivbordsstudier. Nästa steg är att definiera omvärldens bild, genom sökning i databaser och intervjuer utanför företaget. Dessa båda bilder presenteras för uppdragsgivaren, och leder genom diskussioner fram till en samlad bild. Denna bild är en viktig grund för reflektioner, bland annat när det gäller företagets kommunikation.

Den kontinuerliga bevakningen

När de båda bilderna lagts samman till en, kan en mer systematiserad och kontinuerlig bevakning av omvärlden inledas. Gradvis snävas informationsinsamlingen av, och vi söker mer på djupet än på bredden. Materialet består av ett stort antal dokument som sorteras, värderas och analyseras. Så småningom kan vi bilda oss en kvalificerad uppfattning om hur företaget påverkas eller riskerar att påverkas av sin omvärld. I analysen finner man exempelvis ofta att till synes helt åtskilda variabler kan samverka på ett sätt som kan visa på strömningar i samhället, helt utanför företagets räckvidd. Materialet och analyserna samlas regelbundet samman och utvärderas, för att sedan presenteras för uppdragsgivaren. Hela processen bygger på stor öppenhet och en nära dialog mellan Navigator och uppdragsgivaren.

Olika metoder för omvärldsanalys

För att kunna se mönstren i den saliga röran kan man använda olika tekniker. På Navigator använder vi den journalistiska metoden, vilken innebär att vi ställer ett antal frågor till det insamlade materialet. Vad händer? Varför? Vem? Hur? Vilka agerar? Vem tjänar på detta? Ett nyckeluttryck är "Follow the money". Vi söker på detta sätt efter de större skeenden som enstaka händelser bara är ett uttryck för.

Tryckpunkter definieras

Nu kan vi också konkret definiera var omvärldens tryck på företaget kan tänkas finnas. Parametrarna sätts in i en cirkel och genom att uppskatta hur hårt trycket är på respektive punkt träder en "ros"

fram. Detta verktyg används kontinuerligt som en del i de regelbundna presentationerna och för att se hur tryckpunkterna förändras över tiden.

Målet är ständig nyorientering

Den stora utmaningen är ofta, som inom all underrättelseverksamhet, att få uppdragsgivaren att tro på analysen och slutsatserna. Anledningen är att iakttagelserna ofta är komplexa att hantera samt strider mot uppdragsgivarens kortsiktiga intressen. Drömmen om de glada och enkla sanningarna måste ofta förpassas för all framtid. Ett lyckat samarbete resulterar dock i en ständig nyorientering, som kan beskrivas som en framgångsspiral där företaget ständigt ligger i fas med, och helst ett steg före, den händelserika omvärlden.

Vad är omvärldsanalys?

Omvärldsanalys kan sägas bestå av att man i första steget observerar både avgränsade händelser och större skeenden. I detta läge är perspektivet mycket brett. Genom att analysera en större mängd observationer kan man konstatera olika tendenser, som kan ha direkt eller indirekt påverkan på det aktuella företaget och dess nära omgivning. Kunskap om dessa tendenser är en mycket värdefull grund för strategiska beslut.

Vad är omvärldsbevakning?

När man genom omvärldsanalys har identifierat ett antal för företaget kritiska omvärldsfaktorer, övergår man till att bevaka dessa specifika faktorer enligt ett definierat system. Perspektivet har nu smalnat av betydligt. Sökning sker i öppna och kommersiella databaser och materialet sammanställs och analyseras regelbundet, för att presenteras i hanterbar form för uppdragsgivaren.

Ständig strävan efter nyorientering

För att både den interna och externa bilden av ett företag ska utvecklas i takt med omvärldsfaktorena måste ett antal steg passeras längs vägen. Det är viktigt att komma ihåg att förändringsarbete ofta tar lång tid och att denna process snurrar ständigt.

